

Αθήνα 6 Νοεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Μεταφορά αρμοδιοτήτων Προστασίας των Ζώων Συντροφιάς από την Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο Υπουργείο Εσωτερικών»

Όλο το προηγούμενο διάστημα υπήρξαν αντιφατικές δηλώσεις από την πλευρά της κυβέρνησης για το θέμα επιτήρησης και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, που αποδεικνύουν ουσιαστική άγνοια του θέματος και προχειρότητα όσον αφορά στη λήψη απόφασης.

Προεκλογικά, ο κ. Μητσοτάκης δήλωνε με βιασύνη και προχειρότητα ότι, εντός έξι μηνών από την εκλογή του, η αρμοδιότητα επιτήρησης και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων θα μεταβιβασθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών. Μια εξαγγελία του πρωθυπουργού που αγνοούσε αφενός τις κατευθυντήριες γραμμές του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (WHO), του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (OIE), της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την Υγεία των Ζώων, την εισήγηση του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου και αφετέρου την αποκλειστική αρμοδιότητα των επίσημων κτηνιάτρων για τη διενέργεια των κτηνιατρικών ελέγχων στα ζώα (συντροφιάς, παραγωγικά και άγρια).

Η Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Αραμπατζή, σε απάντηση σχετικής ερώτησης στη Βουλή, αντιγράφοντας την άποψη της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΑΑΤ, ανέφερε ρητά ότι «Η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ ως κεντρική αρμόδια αρχή για τον έλεγχο του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, σύμφωνα με τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (2017, OIE – Terrestrial Animal Health Code, Chapter 7.7.) και ως κεντρική αρμόδια αρχή για την προστασία των ζώων (παραγωγικών, άγριων, ζώων συντροφιάς κ.λπ.), παρακολουθεί και συντονίζει την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και παράλληλα εισηγείται τα απαραίτητα μέτρα εφαρμογής ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι της μείωσης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, της προστασίας της δημόσιας υγείας και της διασφάλισης της προστασίας και ευζωίας των ζώων...».

Η απουσία ενιαίας γραμμής της κυβέρνησης και η έλλειψη πραγματικής γνώσης φαίνεται από τη δυσθυμία και απροθυμία του συνόλου της ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ να ασχοληθεί με το θέμα των ζώων συντροφιάς. Μαθαίνουμε μάλιστα από ανακοίνωση της ΠΟΓΕΔΥ πως η ηγεσία του ΥΠΑΑΤ σε σχετικές συζητήσεις ισχυριζόταν ότι το ΥΠΑΑΤ ασχολείται μόνο με τα παραγωγικά ζώα, γεγονός που εύλογα δημιουργεί ανησυχία όχι μόνο για την έλλειψη ενασχόλησης της ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ για τα ζώα συντροφιάς αλλά και για την ευζωία των ιπποειδών, των ζώων των ζωολογικών κήπων και των άγριων ζώων και πτηνών.

Αν και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Βορίδης απέφυγε για δεκαεπτά συναπτούς μήνες να αναφερθεί στο ζήτημα των δεσποζόμενων και αδέσποτων ζώων συντροφιάς, προφανώς ήθελε τον χρόνο του, τις τελευταίες μέρες διακινούνται δημοσιεύματα από το γραφείο του που γνωστοποιούν ότι το Υπουργείο Εσωτερικών συντάσσει νομοσχέδιο για τα ζώα συντροφιάς.

Αυτό δημιουργεί πληθώρα ερωτημάτων, καθώς πρόκειται για πολιτική επιλογή ενάντια σε κάθε έννοια ορθολογικής και επιστημονικής οργάνωσης του κράτους και των υπηρεσιών του. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο ορίζει ότι η αρμοδιότητα για τα ζώα συντροφιάς ανήκει στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως άλλωστε ισχύει διεθνώς και, παρά τις πιθανές βελτιώσεις που χρειάζεται στην εφαρμογή του, ακολουθεί όλες τις γενικές οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, του Παγκόσμιου

Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων και τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την υγεία και την προστασία των ζώων συντροφιάς.

Η μεταφορά των αρμοδιοτήτων από το ΥΠΑΑΤ στο Υπουργείο Εσωτερικών θα δημιουργήσει πολλά προβλήματα καταρχάς στην τήρηση των κανόνων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Στο ΥΠΑΑΤ, εκτός από τη στελέχωση των υπηρεσιών του με μόνιμους κτηνιάτρους, έχουν αναπτυχθεί ψηφιακά εργαλεία για τα οποία έχουν δαπανηθεί μεγάλα ποσά από τον κρατικό προϋπολογισμό. Συγκεκριμένα:

- Λειτουργεί ψηφιακή βάση δεδομένων σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς, όπου εξουσιοδοτημένοι κτηνίατροι καταχωρούν στοιχεία ιδιοκτητών, την υγειονομική κατάσταση των ζώων ενώ παράλληλα έχουν πρόσβαση σε αυτή οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές (Ελληνική Αστυνομία, Περιφέρειες). Η διαχείριση της Διαδικτυακής Βάσης Δεδομένων καταγραφής των ζώων συντροφιάς την και των ιδιοκτητών τους διενεργείται από την κτηνιατρική υπηρεσία του Υπ.Α.Α.Τ. Μέσω της βάσης αυτής, γίνεται η ιχνηλασιμότητα, υλοποιείται ο σχεδιασμός προγραμμάτων πρόληψης ζωοανθρωπονόσων (λύσσα, λεισμανίωση, λεπτοσπείρωση κλπ) και εφαρμόζεται το καθεστώς εμβολιακής κάλυψης δεσποζόμενων και αδέσποτων σκύλων και γατών, όπως αυτό επιβάλλεται από τα εκάστοτε προγράμματα καταπολέμησης νόσων (για παράδειγμα τα προγράμματα καταπολέμησης της λύσσας για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας). Η εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών συγχρηματοδοτείται από τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ελέγχεται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανά της (FVO).

- Επιπρόσθετα, στο ΥΠΑΑΤ έχουν αναπτυχθεί και άλλα ψηφιακά εργαλεία, όπως είναι το ευρωπαϊκό σύστημα TRACES που αφορά στην καταγραφή των μετακινήσεων όλων των ζώων μεταξύ κρατών μελών, από και προς τρίτες χώρες, καθώς επίσης και η ψηφιακή υπηρεσία παρακολούθησης της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων από τους δήμους, από την οποία αντλούνται βασικά στοιχεία καταγραφής και μεταβιβάζονται ετησίως στον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των ζώων (ΟΙΕ).

Η μεταφορά της αρμοδιότητας στο Υπουργείο Εσωτερικών θέτει εν αμφιβόλω την υλοποίηση των προγραμμάτων αντιμετώπισης των νόσων και τη διαχείριση των θεμάτων που άπτονται της δημόσιας υγείας και των νέων νοσημάτων που ενδέχεται να εμφανιστούν. Το Υπουργείο Εσωτερικών δεν μπορεί να αντικαταστήσει το έργο της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ, πολλώ δε μάλλον να την καθοδηγήσει. Η μεταφορά της αρμοδιότητας, σε ένα εκ των πραγμάτων αναρμόδιο υπουργείο, ενέχει τον κίνδυνο η διαχείριση ζητημάτων δημόσιας υγείας και προστασίας των αδέσποτων ζώων να αφεθεί, στο βωμό επικοινωνιακών σκοπιμοτήτων λόγω πιέσεων από ΜΚΟ, στα χέρια μη ειδικών.

Είναι, δε, πρόδηλο πως θα δημιουργηθούν προβλήματα και σε σχέση με τη εικόνα της χώρας μας στην ΕΕ και διεθνώς. Για παράδειγμα, η χώρα μας εξυπηρετώντας το δημόσιο συμφέρον και την ευζωία των ζώων οφείλει να συμβαδίζει με τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα θέματα που αφορούν στην προστασία των ζώων υπάγονται στην αρμοδιότητα Ειδικού Τομέα (Sector) της Μόνιμης Επιτροπής τόσο για την τροφική αλυσίδα όσο και για την Υγεία των Ζώων και συζητούνται στις τακτικές θεσμοθετημένες συσκέψεις των επικεφαλής των κτηνιατρικών υπηρεσιών των κρατών-μελών της Ε.Ε. καθώς υπάγονται στην αρμοδιότητα των αντίστοιχων Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης. Με τη μεταφορά αρμοδιοτήτων όλα τα κράτη-μέλη θα εκπροσωπούνται από ειδικούς των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και η χώρα μας από μη ειδικούς του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι εκ των πραγμάτων δεν θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν λόγω άγνοιας του αντικείμενου.

Επειδή σύμφωνα με την διεθνή πρακτική οι κτηνιατρικές υπηρεσίες υπάγονται στα Υπουργεία Γεωργίας,

Επειδή η νέα ενιαία νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υγεία των ζώων που θα ισχύσει από 1/1/2021 δεν αναφέρεται μόνο στα παραγωγικά ζώα, αλλά σε όλα ανεξαιρέτως τα ζώα (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 429/2016),

Επειδή η ενδεχόμενη μεταφορά της κεντρικής αρμοδιότητας των ζώων συντροφιάς στο Υπουργείο Εσωτερικών που δεν διαθέτει κτηνιατρικές υπηρεσίες, γνώση, εξειδίκευση και τα ψηφιακά εργαλεία

προβλέπεται να έχει δυσμενείς συνέπειες στη Δημόσια Υγεία, στην Υγεία των Ζώων συντροφιάς, και στην προστασία τους,

Επειδή η μεταφορά αρμοδιοτήτων θα καταστήσει ανέφικτη την παρακολούθηση και την ιχνηλασιμότητα των ζώων συντροφιάς και κατ' επέκταση θα συντελέσει στη διευκόλυνση της χρήσης τους από κυκλώματα εμπορίας ζώων συντροφιάς,

Επειδή με το πρόσφατο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την προστασία της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και των δικαιωμάτων των καταναλωτών από τις αρνητικές συνέπειες του παράνομου εμπορίου των ζώων συντροφιάς ζητείται τα προγράμματα επιθεώρησης της Διεύθυνσης Ελέγχων και Αναλύσεων στον Τομέα της Υγείας και των Τροφίμων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή - ΓΔ Ασφάλεια των τροφίμων και υγεία) να συμπεριλαμβάνουν ελέγχους σχετικά με τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 576/2013 «σχετικά με τις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 998/2003».

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1.Μεθοδεύεται, όπως αναφέρουν σχετικά δημοσιεύματα, η μεταφορά της κεντρικής αρμοδιότητας των ζώων συντροφιάς στο Υπουργείο Εσωτερικών;

2.Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά και τεχνικά η μεταβίβαση της αρμοδιότητας που αφορά στα ζώα συντροφιάς από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο Υπουργείο Εσωτερικών; Πώς εν γένει τεκμηριώνεται η μεταφορά μίας μόνης κατηγορίας ζώων σε αυτό με τις υπόλοιπες κατηγορίες να παραμένουν στο ΥΠΑΑΤ;

3. Πώς θα εφαρμοστούν οι κανόνες της ενιαίας υγείας προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και της ευζωίας των ζώων από το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο δεν διαθέτει ούτε την σχετική τεχνογνωσία ούτε την σχετική υποδομή;

4. Πώς θα εξασφαλιστεί η πρόληψη και ο έλεγχος των ασθενειών των ζώων συντροφιάς και των ζωοανθρωπονόσων ώστε να προστατευθεί η δημόσια υγεία;

4. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί η πολιτική ηγεσία ώστε η χώρα μας να συνεχίσει, ως οφείλει, να ακολουθεί τις κατευθυντήριες αρχές του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (2017, OIE –TerrestrialAnimalHealthCode , Chapter 7.7.) καθώς αυτές προϋποθέτουν το ενιαίο και αδιάσπαστο των αντικειμένων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής;

Οι ερωτώντες βουλευτές
Αραχωβίτης Σταύρος
Τελιγορίδου Ολυμπία